

2. 7. 2007

ID: 48988

Vztah mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti

Byť označení účastníků včetně jejich identifikačního čísla ve smlouvě nedává bez dalšího odpověď na otázku, zda při vzniku závazkového vztahu bylo mezi účastníky zřejmé, že se týká jejich podnikatelské činnosti, je při uzavírání smluv v praxi ustálenou praxí, že podnikatelé při uzavírání smlouvy, dají ve smyslu § 261 odst. 1 obč. zák. najevo, že závazkový vztah se týká jejich podnikatelské činnosti, právě i tím, že uvedou své identifikační číslo, čímž zároveň odliší nákup věci, kterou si opatřují pro svoji osobní potřebu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Cdo 1138/2007, ze dne 23.4.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Z. H., zastoupeného JUDr. O. H., advokátem proti žalované I. Š., zastoupené JUDr. M. B., advokátkou o zaplacení 54 751,40 Kč, vedené u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. 17 C 155/99, o dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. května 2005, č.j. 27 Co 480/2003-113, tak, že rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. května 2005, č.j. 27 Co 480/2003-113, a rozsudek Okresního soudu ve Zlíně ze dne 3. ledna 2002, č.j. 17 C 155/99-49, se v částech, jimiž bylo žalované uloženo zaplatit žalobci částku 54 751,40 Kč zrušují a věc se vrací v tomto rozsahu Okresnímu soudu ve Zlíně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 23. května 2005, č.j. 27 Co 480/2003-113, výrokem I. potvrdil rozsudek Okresního soudu ve Zlíně ze dne 3. ledna 2002, č.j. 17 C 155/99-49, o uložení povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 54 751,40 Kč. Stejně jako soud prvního stupně vyšel ze závěru, že mezi účastníky, jako podnikateli, byla uzavřena kupní smlouva při podnikatelské činnosti (§ 261 odst. 1 obchodního zákoníku - dále jen „obch. zák.“), jestliže žalovaná, uvedená v dodacím listu jako odběratelka, podnikala a převzala dohodnuté zboží, specifikované v dodacím listu č. 9/D/96 ze dne 21. 3. 1996, a to 2 500 kusů jednodenních káčat, 27q pytlívaného krmiva, 54 kusů pytlů za cenu celkem 54 751,40 Kč včetně přepravy zboží, což je zboží zcela mimo osobní potřebu žalované. Odvolací soud uzavřel, že na základě faktury, vystavené žalobcem, byla žalovaná povinna toto zboží zaplatit do 16. 4. 1996, a protože tak neučinila, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně o povinnosti žalované zaplatit tuto částku žalobci. Neuznal námitku žalované, že při dodávce zboží žalovaná nevystupovala jako podnikatelka a že nárok žalobce je promlčen, když v době uskutečnění prodeje byla živností žalované hostinská činnost a žaloba byla podána v běžící čtyřleté době dne 20. 4. 1999.

Proti tomuto rozsudku ve výroku I. podala žalovaná dovolání, jehož přípustnost dovozuje z § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Má za to, že rozhodnutí odvolacího soudu má v této části po právní stránce zásadní význam, učinil-li soud, podle jejího názoru, právní závěr v rozporu s hmotným právem. Dovolatelka namítá, že přestože neměla živnostenskou oprávnění pro obchodní činnost a jako jediný důkaz bylo doloženo, že podnikala s živností hostinská činnost, odvolací soud učinil závěr, že nárok žalobce je nutno posoudit jako pohledávku z kupní smlouvy podle § 409 obč. zák. Je přesvědčena, že pro právní závěr o tom, že se mezi účastníky jedná o obchodní závazkový vztah, nestačí konstatovat, že množství dodané drůbeže a krmiva je zcela mimo osobní potřebu žalované. Poukazuje na dodací list, v němž neuvedla svoje identifikační číslo, což svědčí o tom, že se v daném případě jednalo o občanskoprávní vztah a za této situace je nárok žalobce při tříleté promlčecí době platící pro občanskoprávní vztahy, promlčen. Dovolatelka navrhl, aby rozsudek odvolacího soudu byl v jeho výroku I. zrušen a věc mu byla v tomto rozsahu vrácena k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 10a zákona o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno ve lhůtě uvedené v § 240 odst. 1 o. s. ř. k tomu oprávněnou osobou (žalovanou) řádně zastoupenou advokátkou (§ 241 odst. 1, 4 o. s. ř.), se zabýval nejdříve otázkou, zda je dovolání v dané věci přípustné.

Podle ustanovení § 236 o. s. ř. dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Proti potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé je dovolání přípustné za podmínek uvedených v § 237 odst. 1 písm. b) a písm. c) o. s. ř.

Podle § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl jinak než v dřívějším rozsudku proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil. O takový případ se v dané věci nejedná, přichází proto v úvahu pouze přípustnost dovolání, jejíž podmínky stanoví § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Ta je dána tehdy, pokud dovolání není přípustné podle písmena b) tohoto ustanovení a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

Pro úsudek dovolacího soudu, zda rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam či nikoli, jsou relevantní jen ty právní otázky, na kterých napadené rozhodnutí spočívá, které mají obecný přesah a jejichž posouzení odvolacím soudem dovolatel napadl.

Otázku, zda dovoláním napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam, dovolací soud řeší jako otázku předběžnou (nevydává ohledně ní žádné rozhodnutí) a jeho kladně vyjádřeným závěrem se podané dovolání stává přípustným.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání je podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustné, neboť právní otázka posouzení nároku na zaplacení částky požadované žalobcem z titulu kupní smlouvy uzavřené mezi účastníky jako podnikateli, byla v napadeném rozhodnutí odvolacího soudu posouzena v rozporu s hmotným právem.

V ustanovení § 261 odst. 1 obch. zák., který odvolací soud aplikoval na vztah mezi účastníky v dané věci, je stanoveno, že obchodní zákoník v této části upravuje závazkové vztahy mezi podnikateli, jestliže při jejich vzniku je zřejmé s přihlédnutím ke všem okolnostem, že se týkají jejich podnikatelské činnosti.

Z daného ustanovení vyplývá, že pokud má být vztah mezi účastníky závazkovým vztahem mezi podnikateli, je nutno, aby z okolností při jeho vzniku bylo nepochybně zřejmé, že se v době uzavírání smlouvy jejich vzájemné právní úkony skutečně týkají jejich podnikatelské činnosti. Pouze z toho, že žalovaná kupovala od žalobce velké množství kácat a krmiva, jež bylo podle odvolacího soudu mimo osobní potřebu žalované, nelze dovodit, že účastníkům bylo zřejmé, že se tato koupě týkala podnikatelské činnosti žalované, a že se mezi účastníky jednalo o závazkový vztah mezi podnikateli ve smyslu § 261 odst. 1 obch. zák. Námitka dovolatelky, že při předmětné koupi neuvedla svoje identifikační číslo podnikatelky, je relevantní. Byť označení účastníků včetně jejich identifikačního čísla ve smlouvě nedává bez dalšího odpověď na otázku, zda při vzniku závazkového vztahu bylo mezi účastníky zřejmé, že se týká jejich podnikatelské činnosti, je při uzavírání smluv v praxi ustálenou praxí, že podnikatelé při uzavírání smlouvy, dají ve smyslu § 261 odst. 1 obch. zák. najevo, že závazkový vztah se týká jejich podnikatelské činnosti, právě i tím, že uvedou své identifikační číslo, čímž zároveň odliší nákup věci, kterou si opatřují pro svoji osobní potřebu (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. září 2004, sp. zn. 32 Odo 671/2003, publikovaný v Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu, sešit č. 31/2005, pod označením RNs C 3123/2005).

Pokud dovolatelka v doplnění dovolání uvádí, že v době, kdy byl uskutečněn daný obchod s žalobcem, nepodnikala, nýbrž že měla jen vystavený živnostenský list, jedná se o nová tvrzení, ke kterým nemůže dovolací soud přihlížet, jestliže žalovaná žádné důkazy k prokázání svého tvrzení v průběhu řízení nenavrhla. Z přezkumné povahy činnosti dovolacího soudu vyplývá, že skutkový základ věci, tak jak byl vytvořen v důkazním řízení, nemůže být v rámci dovolacího řízení rozšiřován, nemohou být uplatňovány nové skutečnosti nebo důkazy. Sám charakter přezkumné činnosti dovolacího soudu nepřipouští, aby správnost rozhodnutí odvolacího soudu byla hodnocena s přihlédnutím k novým skutečnostem nebo důkazům, které nebyly provedeny v nalézacím řízení (viz § 241a odst. 4 o. s. ř.).

Bylo-li rozhodnutí odvolacího soudu, jak výše konstatováno, vydáno v rozporu s hmotným právem, Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 2 věty za středníkem o. s. ř. zrušil; jelikož důvody, pro které byl rozsudek odvolacího soudu zrušen, platí i pro rozsudek soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i rozsudek soudu prvního stupně a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 o. s. ř.).

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušeni řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)